

បណ្តាំក្រមង៉ុយ

នេះបទព្រហ្មប្រាជ្ញប្រែ	ប្រាយប្រាប់ខ្មែរទាំងប្រុសស្រី	អោយប្រិតប្រុងស្មាតី	គួរគប្បីអោយអុស្សាហ៍។
កុំខ្ជិលកុំល្ងង់ពេក	ខំរៀនលេខរៀនអក្ខរា	រៀនគ្រប់សព្វធម៌អាថិ	ប្រាជ្ញាជ្រុំនឹងគំនិត ។
កំណើតកើតជាមនុស្ស	មើលអោយឆ្លុះទោះឆ្ងាយជិត	ចេះស្នាត់ប្រាកដពិត	គិតការអ្វីបានគ្រប់យ៉ាង។
មនុស្សល្ងង់មិនផ្អើលភ្ញាក់	ដូចភ្នែកខ្វាក់ទាំងសងខាង	មានរូបគ្មានអ្វីអាង	សាងបាបថោកកើតមកខ្លៅ។
ពូជមនុស្សទោះខ្ពស់ទាប	កាត់តាមភាពត្រកូលដៅ	អាក្រក់ល្អសខ្លៅ	កាត់កូនចៅដូចដូនតា។
ពូជល្ងង់មិនបានបូស	ទុកជាទោសនឹងសាសនា	អ្នកបូសចេះធម៌អាថិ	កូនសិក្សាខំរៀនសូត្រ ។
ពូជខ្លៅមិនសូវប្រាជ្ញ	ពូជកោងកាចមិនសូវស្អាត	ពូជគ្រង់ៗរហូត	ពូជភរកូតមិនផុតដៅ ។
អូរពុកម្តាយស្លូតគ្រង់	ចិត្តមិនចង់អោយកូនខ្លៅ	ជេរវាយស្តីប្រដៅ	អោយកូនចៅបានចេះដឹង។
អូរពុកគ្មានតំរិះ	ឃើញកូនចេះមិនដែលខឹង	ឃើញកូនខំប្រិតប្រឹង	អូរពុកដឹងតែងត្រេកអរ។
ដាស់តឿនកើនរំលឹក	ជេរល្ងាចព្រឹកខ្លាចកូនក្រ	ចង់អោយតែកូនល្អ	លោមអង្វរអោយកូនខំ។
កូនកាចបំពេញទុក្ខ	ម្តាយអូរពុកមានបារម្ភ	កូនស្លូតដឹងគួរសម	មេបាជុំផ្អើលកេរ្តិ៍ឈ្មោះ។
អូរពុកម្តាយក្សត់ខ្សោយ	កុំបណ្តោយអោយអាប់យស	ខំរៀនអោយបានខ្ពស់	គ្រាន់សង្គ្រោះដល់មេបា។
អ្នកល្ងង់ហេតុពីខ្ជិល	អិតមន្ទិលរឿងធម៌អាថិ	គួរកូនចៅសិក្សា	រៀនអក្ខរាទាំងប្រុសស្រី។
កាលអង្គព្រះសាស្តា	មានថេរមានថេរី	ភិក្ខុភិក្ខុនី	ធម៌បាលីចេះចាំស្នាត់។
លោកសង្ឃខ្លះចេះស្ទើរ	ចេះភ្លើងធ្វើអោយភ្លាត់	ព្រះអង្គទ្រង់សន្មត	សិក្ខាបទដល់អិលូរ ។
ទំលាប់ទំនៀមខ្មែរ	ខំធ្វើស្រែចង់បានស្រូវ	អ្នករៀនច្បាប់ខុសត្រូវ	ទុកជាផ្លូវភ្លឺប្រាជ្ញា។
ស្រុកសៀមលាវបារាំង	ចេះតតាំងពីដូនតា	ចេះលេខចេះអក្ខរា	សរសេរចារទាំងប្រុសស្រី។
ជាតិខ្មែរមិនចេះខ្មាស	នាំពីចាស់គំនិតខ្លី	ល្ងង់ដប់ចេះពីរបី	ចេះដូចក្តីមិនចេះច្បាប់។
មិនចេះលេខអក្សរ	មុខមាត់ល្អប្រាជ្ញាអាប់	ឈ្មោះខ្លួនភ្នែកខ្លួនស្រាប់	គេសូត្រប្រាប់ទើបបានដឹង។
ភ្នែកជាភ្លឺក្រលែត	ល្ងង់ព្រោះហេតុមិនខំប្រឹង	កើតទាស់មានចិត្តខឹង	ពីងរកគេសរសេរអោយ។

មនុស្សក្រហេតុពីខ្លួន	មិនមើលមើលមុខក្រោយ	ម្យ៉ាងខ្សត់ពីព្រោះខ្សោយ	ញឹងខាងអោយធ្វើលរក ។
ម្យ៉ាងក្រពីព្រោះល្ងង់	ជួញលិចលង់មិនលែលក	ទិញថ្លៃទៅលក់ថោក	ចេះតែយកគិតមិនយល់ ។
អ្នកមានៗគំនិត	ដេកដើរគិតកើតរល់	ប្រាជ្ញាជាវិសគល់	កើតអំពល់អំពីទ្រព្យ។
អ្នកល្ងង់និងអ្នកចេះ	បើនឹងរិះរាយរៀបរាប់	អ្នកចេះប្រសើរគាប់	ល្ងង់អិតភ័ព្វអាច់រាសី។
មានរូបមានជីវិត	មិនចេះគិតចង់ដឹងអ្វី	រូបប្រុសរិកដូចស្រី	នឹងហ៊ានស្តីគ្មានគេស្តាប់។
ល្ងង់ម្យ៉ាងមានអំណាច	ល្ងង់កោងកាចអាងចាក់កាប់	ឆាប់ខឹងមិនដឹងច្បាប់	កាលណាស្លាប់គេត្រេកអរ។
អ្នកចេះតំរិះដល់	អ្នកល្ងង់ឆ្ងល់មិនសល់ក្រ	ចេះល្អិតចិត្តជាល្អ	សូយអាករចូលមិនខ្វះ។
ចេះម្យ៉ាងមានអំណាច	អ្នកខ្លៅខ្លាចអោនសំពះ	គេខុសដេរដៀលភ្លេច	អ្នកខ្លៅខ្លះគេលបខឹង។
ប្រាជ្ញម្យ៉ាងចេះសព្វសុស	ប្រព្រឹត្តខុសនោះមិនដឹង	មិនគិតពិនិត្យថ្លឹង	ប្រាជ្ញប្រឹកប្រឹងប្រដៅគេ។
កូនចៅទោះធំតូច	ខុសខិលខូចខឹងវាយដេរ	មារយាទខ្លួនខុសគេ	មិនគ្មានគ្នារកិរិយាអែង ។
កូនចៅទាំងស្រីប្រុស	ការត្រូវខុសគួរគិតក្រែង	គិតគ្រប់សព្វកន្លែង	តែងនឹងមានរាល់រូបកាយ ។
ភ្នែកបើកភ្លឺមានពិត	មើលឃើញជិតៗរៀងអាយ	ភ្នែកធ្មេចមើលឃើញឆ្ងាយ	សព្វសុសសាយមិនសេសសល់។
រៀនរកស៊ីលក់ទិញ	ខាតចំណេញគិតអោយដល់	អោយដឹងការកិច្ចកល	ទើបកើតផលប្រយោជន៍ខ្លួន។
អោយរៀនលេខនព្វន្ត	បូកហាគុណអោយមាំមួន	ដីសនិងក្តារឆ្នួន	ក្រែងចិនយួនបំបាត់បាន។
ជញ្ជីងភ្នែកមានល្បាក់	មើលអោយជាក់កុំប្រមាណ	ក្រែងខុសខាតមិនខាន	ធ្លាប់រាប់អានកុំទុកចិត្ត។
ភ្នែកមនុស្សធំរលឹង	ភ្នែកជញ្ជីងគេចុចល្អិត	អ្នកល្អថ្លឹងប្រឹងប្រឹក	ព្រោះអាណិតខ្មែរល្ងង់ខ្លៅ ។
ចិនមានពីដូរលក់	ស្រូវកន្ទក់កន្តាំងនៅ	របស់ទោះឆ្អិននៅ	សំពត់អារខោខ្មៅស។
ខ្មែរអាងស្រូវក្នុងដោក	ដូរថ្លៃថោកអាក្រក់ល្អ	អស់ស្រូវទៅជាក្រ	អង្វរចិនជឿស្រូវអែង ។
ធ្វើស្រែនឿយហត់ណាស់	ចិននៅផ្ទះដេកចំខែង	ផ្ទះចិនពីរបីល្ងង់	មានកន្លែងជង្រុកស្រូវ។
ជាតិខ្មែរអិតគំនិត	ស៊ីមិនគិតមើលខុសត្រូវ	ជឿចិនរាល់រដូវ	កេរ្តិ៍ម៉ែអូរចិនអូសអស់ ។
ចិនមកពីស្រុកនាយ	មានសំពាយជារបស់	មិនទាន់ចេះខ្មែរសោះ	គ្មានកេរកោះស្រែចំការ ។
កែវកចង្រ្កានឆ្នាំង	ផ្សំកំលាំងនិងប្រាជ្ញា	អំរែកជិះលើស្មា	មានម្លូស្លាជាដើមទុន។
ទំនិញមានគ្រប់មុខ	ផ្ទាល់ផ្ទេរទុកដាក់ដោយធុន	ចិនរែកមិនដែលពុន	ស្រូវជោរជន់ពេញជង្រុក។

ឈប់វែកដេកអង្គុយ	រាប់កាក់លុយប្រមូលទុក	អូរទិនស្រាពីមុខ	ទុកជាធ្នាក់ទាក់កខ្មែរ ។
ចិនច្រើនខ្លាំងចិត្តខ្មៅ	កន្តាំងតៅធ្វើជាស្រែ	គ្មានគ្បាលគ្មានអង្រែ	អង្ករខ្មែរចូលបារចិន ។
ជាតិខ្មែរច្រើនអិតខ្មាស	ស្រែកស្រាណាស់ដឹកជឿសិន	គំនិតគិតមិនឆ្អិន	ដឹកបង្ហិនតែទ្រព្យអែង ។
កំណើតអ្នកដឹកស្រា	បែកប្រាជ្ញាច្រើនកន្លែង	អ្នកម្យ៉ាងបែកខាងល្បែង	មិនគិតក្រែងខ្លាចខ្លួនក្រ ។
អាម្យ៉ាងបែកលូចចក់	មារយាទអាគ្រក់មិនបានល្អ	ដឹកចោលការរបរ	ដឹកថ្មីម៉ានចិនមិនគិត ។
ថាចិនមិនចេះកាញ់	ប្រាប់សំលាញ់ពួកម៉ាកមិត្ត	គូកនទោះឆ្ងាយជិត	រឹតប្រមូលលុយអោយចិន ។
ត្រូវស្រាចង់ស៊ីឆ្ងាញ់	ជុំនាខ្លាញ់បក់ឆ្ងល់ភ្លិន	ឃើញបាយសម្បជ្ជិន	ផ្តាប់ចិត្តចិនយកបាយស៊ី។
ដឹកទឹកបោយត្រលោក	មារយាទទាបថោករិកសៀង	ចិនប្រើសែងវែកលី	ស៊ីញយៗចិនមើលងាយ ។
ជាតិចិនកំណាញ់ស្វិត	នឹកក្នុងចិត្តមិននិយាយ	មារយាទខ្មែរច្រើនរាយមាយ	រលាយទ្រព្យអភ័ព្វខ្លួន។
ស៊ីឆ្ងាញ់ផ្អែកស្តប់ស្តល់	ទាបថោកដល់ប្រពន្ធកូន	អាបយសទាំងបងប្អូន	ដល់តាដូនពូជពង្សខ្មែរ។
ជាតិចិនសុទ្ធសឹងស	មានទីលក្រខ្យត់ខ្លះដែរ	ស៊ីដឹកស្និទ្ធតាមសែ	តមបាយខ្មែរមិនស៊ីសោះ ។
មានផ្ទះមានដំណាំ	កាប់ដីដាំដោយកៀនកោះ	ដំឡូងត្រាវចេកម្ចាស់	ស៊ីមិនអស់ទុកលក់ដូរ ។
ខ្មែរច្រើនខ្ជិលប្រមឹក	កែងកោងរិកអូតអម្បូរ	ខ្វះលុយអង្គុយថ្ងៃ	កើបបង្ហូរស្រូវជង្រុក ។
កូនអើយរឿងដំណាំ	គួរតែដាំអោយគ្រប់មុខ	ដីកេរម្តាយអូរពុក	មិនត្រូវទុកចោលទំនេរ ។
រាជការវាស់មានថ្លៃ	ផ្គិតមេដៃផ្តាច់ជាកេរ	មិនវាស់លេងទេ	រើរឹយកពន្ធរាល់ឆ្នាំ ។
ដូងស្វាយអំពៅចេក	កុំខ្ជិលពេកដេកប្រចាំ	ម្លូស្លាម្រេចខ្លឹមថ្នាំ	ត្រូវតែដាំកុំអោយខ្វះ។
ទេសអែកសំពត់ស	ដីវាលល្អដាំកប្បាស	កុំខ្ជិលតាមចាស់ៗ	មនុស្សនឿយណាស់មិនដែលក្រ។
បន្លែដាំគ្រប់មុខ	យកគ្រាប់ទុកដាំបន្ត	ចាក់ដីជាតិល្អៗ	បង្ការស្នពេលល្ងាចព្រឹក។
ម្លូស្លាថ្នាំខ្លឹមម្រេច	លូតលាស់លេចពីស្រោចទឹក	បានផលផ្លែរឹស្លឹក	កុំផ្អើងរិកវាក្រខ្លួន។
ត្រីងៀតផ្អកប្រហុក	ខ្មែរគ្រប់ស្រុកទិញដូរយូន	អំបិលធូបក្រមួន	ពីតាដូនតែងដូរទិញ។
ដូរទុកដាក់ដំកល់	ស៊ីអោយដល់ខ្ជបខែវិញ	អោយបរិបូរពោរពេញ	ខាតចំណេញកុំទិញតិច។
អំបិលទិញមួយចុង	ច្រកពេញអុងអាងខាងលិច	កុំទិញក្តោបខ្ជប់វេច	អស់រំពេចគេចទិញទៀត។
អំបិលមួយស្រូវបី	វាល់នឹងល្អីទូលកណ្តៀត	ខ្លួនក្រត្រដវេជ្ជៀត	មារយាទយ៉ាងហ្នឹងកុំប្រព្រឹត្ត។

កូនចៅទាំងប្រុសស្រី	គួរគប្បីប្រុងគំនិត	ចិញ្ចឹមជន្មជីវិត	គិតអោយវែងកុំគិតខ្លី។
ទំនេរល្អធ្វើការ	សូត្រធម៌អាចិទាំងប្រុសស្រី	អោយត្រឹមត្រូវបាលី	ដូចស្រដីខាងដើមស្រាប់ ។
រាល់រូបទាំងប្រុសស្រី	កាលចេះស្តីព្រោះចេះស្តាប់	ម៉ែអូរតំរូវប្រាប់	កូនចៅគ្រាប់តាមដូនតា។
ចាស់ម្យ៉ាងសាងសីលទាន	មិនបំពានខុសពុទ្ធដីកា	កូនកាត់តាមមេបា	មិនទៅណាឆ្ងាយពីផ្លូវ។
ចាស់ម្យ៉ាងសាងផលកម្ម	ស្អប់សីលប្រាំដូចសត្រូវ	កូនកាត់តាមម៉ែអូរ	អាស្រូវភាសវិនាសខ្លួន ។
មិនជឿមគ្គជឿផល	ធ្លាក់ទៅដល់អបាយបួន	កងកម្មចាំគំគូន	គេចវេទនាមិនកំបាំង ។
ព្រះអង្គមានពុទ្ធដីកា	ប្រៀបអុបមាជាទីតាំង	ដូចគេមានកំលាំង	សំរាំងទុកទឹមរទេះ ។
នឹងបរផ្លូវរៀចត្រង់	រឺនឹងចង់បរគេចវេ	កងវិលមិនរលះ	ជិះជើងគេមិនឃ្លាតឃ្លា។
រាល់រូបទាំងតូចធំ	ចូលរូងភ្នំរូងគុហា	យកថ្មធំរាំងរាំងទ្វារ	កម្មវេរាតោងតាមបាន ។
កងសីលមានអង្គប្រាំ	វេរកម្មដិតដោយដាន	នរកប្រេតតិរច្ឆាន	ខានឃាត់ខាំងរាំងមគ្គផល ។
គួរខំសាងសីលទាន	យកនិព្វានជាត្រើយថ្នល់	យូរឆាប់គង់តែដល់	កុសលជួយចាកសង្សារ ។
កូនចៅវិះអធិត	មើលគំនិតចិត្តដូនតា	ប្រព្រឹត្តខុសសាសនា	គេចកិរិយាកុំធ្វើគ្រាប់ ។
មើលចាស់ណាត្រឹមត្រូវ	ចុះក្នុងផ្លូវកន្លងច្បាប់	ចាស់ស្តីគប្បីស្តាប់	ប្រិតប្រៀងប្រាប់អោយប្រុងចាំ។
គោរពគុណទាំងបី	សូត្របាលីតាមចំណាំ	រក្សាអង្គសីលប្រាំ	កម្មវេរាតាមមិនទាន់ ។
សាសនានៅវែងឆ្ងាយ	កន្លងឆ្ងាយជាងពីរពាន់	សព្វថ្ងៃលៃគ្នេគ្មាន់	មិនទាន់គ្រប់ជាងប្រាំរយ។
អិលូរចិតប្រាំបី	នៅម្តែមួយខាងក្រោយ	កូនចៅកុំបណ្តោយ	អោយលិចលង់ក្នុងសង្សារ។
មានពាក្យចាស់ដំណាល	ថាកណ្តាលព្រះសាសនា	ទំនាយក្បួនតំរា	ថានឹងរៀរហើយរឹកវិញ ។
ហេតុនេះអស់កូនចៅ	ទោះល្ងង់ខ្លៅយ៉ាងណាមិញ	ខំអុស្សាហ៍ទន្ទេញ	បំពេញពាក្យពុទ្ធទំនាយ។
តំណពីថ្ងៃនេះ	រៀនតំរិះកុំរាយមាយ	កូនណាមិនស្វាធ្យាយ	មិនរលាយរលត់ទុក្ខ។
ដល់សាសនាគ្រប់គ្រាន់	ជួបប្រាំពាន់ទៅខាងមុខ	ទំនាយរាយទំនុក	ថាអូរពុកម្តាយស្អប់កូន។
ថាកើតអន្តរកប្ប	គុំសម្លាប់គ្នាបងប្អូន	មិនដឹងតាដឹងដូន	សូន្យសីលទានមិនមានសល់។
គួរគិតកុំសាងកម្ម	កាន់សីលប្រាំចាំដកល់	ខំសាងមគ្គសាងផល	នឹងបានដល់ឋានសាន្តសុខ។
នឹងរួចពីកាប់ចាក់	មិនបានធ្លាក់ទៅនរក	ព្រះសិរអាប្បត្រាស់ខាងមុខ	រាសាយទុក្ខសោករាល់ថ្ងៃ។

នេះហៅច្បាប់បណ្តាំ

ថាពាក្យប្រាំៗមួយផ្លូវ

បទព្រហ្មគ្រប់ឃ្លាបួន

ជូនចែងចប់ផ្លូវហើយហោង។

អ្នកព្រះភិរម្យភាសា អ៊ី ហៅ ង៉ុយ